

Kas rentida või omada?

Katrin Peterson

Danske Banki krediidiriski analüütik

Tihti peale on see küsimus emotsionaalne, kuid vastata tuleb ratsionaalselt. Seejuures tulevad mängu faktorid, mis ei ole otse rahas mõõdetavad.

Esiteks, vara omandatakse pikaks ajaks. Järelkult tuleb suuta tulevikku ette näha ja määratleda, kuidas tasakaalustada vara omamisest ning ülalpidamisest tingitud paindlikkuse vähenemist.

Piltlikult öeldes on küsimus selles, kas koda on teole koormaks või kasuks? Ettevõtte jaoks on arutelukoht selles, kas kaitset oleks vaja alati, või piisaks õigesti prognoositud aegadel koja rentimisest.

Teiseks, vara omamisega lisanduvad selle ülalpidamis- ehk halduskulud. Kinnisvara puhul näiteks parenduskulud ja vastavusnõuete jälgimine, sõidukite puhul hooldus ja teenindus. Näiteks tigu on hädas, kui koda katki läheb, erakvähk võtab uue merikarbi.

Kolmandaks tuleb arvestada, et ühel hetkel tuleb vara utiliseerida või realiseerida, mis on kulukas. Reeglina on rendileandjal parem pilt nii vara haldamisest kui realiseerimisvõimalustest, tänu sellele suudab ta järelturul efektiivsemalt tegutseda.

Ratsionaalseks vara omandamiseks peab seega tundma valdkonda ja nägema suurt pilti. Kui ettevõtte know-how on hoopis teises valdkonnas, siis on üsna tõenäoline, et rendileandja suudab vara tõhusamalt hallata ja lõpuks kujuneb see ka rendile võtjale odavamaks.

Kinnisvara ja sõidukite rendi kõrval on sellise tõdemuseni jõutud ka kitsamates valdkondades. Näiteks hotellid eelistavad voodipesu rentida, mitte omada, sest hotelli põhikompetents on kliendi majutamine, mitte tekstiilihooldus.

Rentimine ei ole siiski võluvits, mis lahendab kõik probleemid. Rentimise peamiseks eeliseks on paindlikkus ja rendilepingu sõlmimisel peaks endalt küsima, kas see tingimus on täidetud.

Ei ole harvad juhud, kus rentnik on pikaajalise katkestamatu lepinguga enda kanda võtnud rendileandja pikaajalise riski ning majanduskonjunktuuri muutumisel jäänud kohustuste täitmisega hätta. Paindumatu rendileping on saanud nii mõnegi rentniku maksejõuetuks muutumise põhjuseks.

Kokkuvõtteks. Kui pikaajalised piisavad sissetulekud on kindlad ja soetatava vara valdkond selge, on õige omandada. Kui aga turukõikumised on suured ja vara ei ole kasutaja tegevuse spetsiifiliseks põhivahendiks, on parem rentida. Tigu panustab ühele kojale ja kasvab koos sellega, erakvähk võtab aga kasvades varjuks uue merikarbi.